

RETTENS DOM (Anden Udvidede Afdeling)

8. oktober 2002 *

I de forenede sager T-185/00, T-216/00, T-299/00 og T-300/00,

Métropole télévision SA (M6), Neuilly-sur-Seine (Frankrig), ved advokat D. Théophile, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-185/00,

Antena 3 de Televisión SA, Madrid (Spanien), ved advokaterne F. Pombo García, E. Garayar Gutiérrez og R. Alonso Pérez-Villanueva, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-216/00,

Gestevisión Telecinco SA, Madrid, ved advokaterne S. Muñoz Machado og M. López-Contreras González, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-299/00,

SIC — Sociedade Independente de Comunicação SA, Linda-a-Velha (Portugal), ved advokat C. Botelho Moniz,

sagsøger i sag T-300/00,

* Processprog: fransk, spansk og portugisisk.

støttet af

Deutsches SportFernsehen GmbH (DSF), Ismaning (Tyskland), ved advokat K. Metzloff, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient i sag T-299/00,

og af

Reti Televisive Italiane Spa (RTI), Rom (Italien), ved advokat G. Amorelli, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient i sag T-300/00,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, i sag T-185/00 ved K. Wiedner og B. Mongin, som befuldmægtigede, i sagerne T-216/00 og T-299/00 ved K. Wiedner og É. Gippini Fournier, som befuldmægtigede, bistået af advokat J. Rivas Andrés, og i sag T-300/00 ved K. Wiedner og M. França, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

II - 3809

støttet af

European Broadcasting Union (EBU), Grand-Saconnex (Schweiz), ved advokaterne D. Waelbroeck og M. Johnsson, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient i sagerne T-185/00,
T-216/00, T-299/00 og T-300/00,

og af

Radiotelevisión Española (RTVE), Madrid, ved advokat J. Gutiérrez Gisbert, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient i sagerne T-216/00 og T-299/00,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 2000/400/EF af 10. maj 2000 om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 81 (sag IV/32.150 — Eurovision) (EFT L 151, s. 18),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Anden Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R.M. Moura Ramos, og dommerne V. Tiili, J. Pirrung, P. Mengozzi og A.W.H. Meij,

justitssekretær: ekspeditionssekretær B. Pastor,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. og 14. marts 2002,

afsagt følgende

Dom

European Broadcasting Union og Eurovisionssystemet

- 1 European Broadcasting Union (EBU) er en sammenslutning uden kommercielt sigte af radio- og tv-selskaber. Den blev oprettet i 1950 og har hovedkvarter i Genève (Schweiz). I henhold til artikel 2 i sammenslutningens vedtægter, som ændret den 3. juli 1992, har EBU til formål at varetage sine medlemmers interesser på bl.a. programområdet, det juridiske og det tekniske område, og navnlig at fremme udvekslingen af radio- og tv-programmer på enhver tænkelig måde — f.eks. gennem Eurovision og Euroradio — og enhver anden form for samarbejde mellem medlemmerne indbyrdes og mellem disse og andre radio- og tv-selskaber eller grupper af sådanne selskaber, samt at bistå de aktive medlemmer i forhandlinger af enhver art eller, på deres anmodning, forhandle på deres vegne.
- 2 Eurovision er den vigtigste ramme for programudvekslingen mellem EBU's aktive medlemmer. Eurovision har bestået siden 1954 og udgør et væsentligt led i EBU's målsætning. I artikel 3, stk. 6, i EBU's vedtægter, som affattet den 3. juli 1992, hedder det: »Eurovision« er et udvekslingssystem for tv-programmer, der organiseres og koordineres af EBU og er baseret på en forpligtelse for medlemmerne til, på betingelse af gensidighed, indbyrdes [...] at tilbyde dækning af sportsarrangementer og kulturelle arrangementer på deres nationale område, for så vidt som de kan være af interesse for de øvrige medlemmer af Eurovision, således at medlemmerne hver især får mulighed for at give deres respektive lyttere og seere en dækning af høj kvalitet på disse områder.« Eurovisions medlemmer er

EBU's aktive medlemmer og konsortier af aktive EBU-medlemmer. Alle EBU's aktive medlemmer kan deltage i en ordning for fælles erhvervelse og deling af tv-rettigheder (og hermed forbundne udgifter) til internationale sportsarrangementer — de såkaldte »Eurovisions-rettigheder«.

- 3 For at blive aktivt medlem af EBU skal radio- eller tv-selskabet opfylde visse betingelser, som bl.a. vedrører dækningsomfanget i det pågældende land og finansieringen af programmerne (herefter »optagelseskriterierne«).

- 4 Indtil den 1. marts 1988 var det udelukkende medlemmerne, der havde adgang til EBU's og Eurovisions ydelser. Ved revisionen af EBU's vedtægter i 1988 blev der imidlertid indsat et nyt stykke i artikel 3 (i den nugældende affattelse stk. 7), hvorefter associerede medlemmer og selskaber, der ikke er medlemmer af EBU, kan få kontraktmæssig adgang til Eurovision.

Sagsøgerne

- 5 Métropole télévision SA (M6) er et fransk selskab, som driver en national tv-tjeneste, der udsender ukodede programmer via jordfrekvenser samt via kabel og satellit.

- 6 M6 har siden 1987 indgivet seks ansøgninger om optagelse i EBU. M6's ansøgninger blev hver gang afvist med den begrundelse, at selskabet ikke opfyldte de i EBU's vedtægter fastsatte optagelsesbetingelser. Efter EBU's sidste afslag indgav M6 den 5. december 1997 en klage til Kommissionen over EBU's praksis

over for M6, navnlig EBU's afslag på dets optagelsesansøgninger. Kommissionen afviste klagen ved beslutning af 29. juni 1999. Ved dom af 21. marts 2001, sag T-206/99, Métropole télévision mod Kommissionen (Sml. II, s. 1057), annullerede Retten beslutningen om afvisning med den begrundelse, at Kommissionen havde tilsidesat begrundelsespligten og de forpligtelser, der påhviler den i forbindelse med behandlingen af klager.

- 7 M6 havde i mellemtiden, den 6. marts 2000, indgivet en ny klage til Kommissionen med påstand om, at det blev fastslået, at EBU's optagelsesbetingelser, som ændret i 1998, er konkurrencebegrænsende og ikke kan fritages i medfør af artikel 81, stk. 3, EF. Ved skrivelse af 12. september 2000 afviste Kommissionen denne klage. Sagsøgeren anlagde sag om annulation af denne afvisningsbeslutning. Ved kendelse af 25. oktober 2001, sag T-354/00, M6 mod Kommissionen (Sml. II, s. 3177) afviste Retten sagen.
- 8 Antena 3 de Televisión SA (herefter »Antena 3«) er et spansk selskab oprettet den 7. juni 1988, som af den kompetente spanske myndighed har fået koncession på at drive fjernsynsvirksomhed på statens vegne.
- 9 Ved skrivelse af 27. marts 1990 indgav Antena 3 ansøgning om optagelse i EBU. EBU's bestyrelse meddelte den 3. juni 1991 Antena 3 sin beslutning om afslag på ansøgningen.
- 10 Gestevisión Telecinco SA (herefter »Telecinco«) er et spansk selskab, som driver en landsdækkende tv-kanal, der udsender ukodede programmer via jordfrekvenser. Selskabet er en af tre private virksomheder, som i 1989, i overensstemmelse med spansk retsorden, af de spanske myndigheder fik tildelt en koncession på at drive fjernsynsvirksomhed på statens vegne i en periode på ti år. Telecincos koncession er siden blevet forlænget med en yderligere periode på ti år.

- 11 SIC — Sociedade Independente de Comunicação SA (ci-après »SIC«) er et portugisisk selskab, der har til formål at drive virksomhed på fjernsynsområdet, og som siden oktober 1992 har drevet en af de førende landsdækkende ukodede tv-kanaler i Portugal.

Baggrunden for tvisten

- 12 På baggrund af en klage af 17. december 1987 fra selskabet Screensport foretog Kommissionen en undersøgelse af, om Eurovisionssystemets bestemmelser om fælles indkøb og deling af tv-rettighederne til sportsarrangementer er forenelige med artikel 81 EF. Klagen vedrørte bl.a. EBU's og EBU's medlemmers afslag på at give Screensport underlicens til transmission af sportsarrangementer. Den 12. december 1988 sendte Kommissionen EBU en meddelelse af klagepunkter, som omfattede reglerne for erhvervelse og anvendelse af tv-rettigheder til sportsarrangementer inden for Eurovisionssystemet, hvilke rettigheder normalt er eksklusive. Kommissionen erklærede sig villig til at fritage disse regler, hvis EBU og EBU's medlemmer ville forpligte sig til at meddele underlicens til selskaber, der ikke var medlemmer af EBU, for en betydelig del af de pågældende rettigheder og på rimelige vilkår.
- 13 Den 3. april 1989 anmeldte EBU sine vedtægtsbestemmelser og andre regler for erhvervelse af tv-rettighederne til sportsarrangementer, for udveksling af sportsprogrammer inden for Eurovision og for tredjeparters kontraktmæssige adgang til sådanne programmer, til Kommissionen med henblik på at opnå negativattest, subsidiært fritagelse i medfør af artikel 81, stk. 3, EF.
- 14 Efter at EBU havde ændret reglerne for opnåelse af underlicenser til de pågældende programmer (»ordningen af 1993 om ikke-EBU-medlemmers adgang

til Eurovisions sportsprogrammer«, herefter »underlicensordningen«, vedtog Kommissionen den 11. juni 1993 beslutning 93/403/EØF om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel [81] (IV/32.150 — EBU/Eurovision) (EFT L 179, s. 23), hvorved den meddelte en fritagelse i henhold til den nævnte bestemmelses stk. 3. Denne beslutning blev annulleret ved Rettens dom af 11. juli 1996 i sagen Métropole télévision m.fl. mod Kommissionen (forenede sager T-528/93, T-542/93, T-543/93 og T-546/93, Sml. II, s. 649).

- 15 Efterfølgende, og på Kommissionens anmodning, vedtog EBU den 26. marts 1999 regler om adgang til de Eurovisionsrettigheder, som udnyttes på betalings-tv-kanalerne (»regler af 1999 for ydelse af underlicens i forbindelse med udnyttelse af eurovisionsrettigheder på betalings-tv-kanaler«, herefter »underlicensreglerne«), som den fremsendte til Kommissionen.
- 16 Den 10. maj 2000 vedtog Kommissionen beslutning 2000/400/EF om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 81 (sag IV/32.150 — Eurovision) (EFT L 151, s. 18, herefter »den anfægtede beslutning«), hvorved den atter meddelte en fritagelse i henhold til den nævnte bestemmelses stk. 3.
- 17 I den anfægtede beslutnings artikel 1 har Kommissionen — bl.a. i henhold til 81, stk. 3, EF — erklæret bestemmelserne i artikel 81, stk. 1, EF uanvendelige i perioden fra den 26. februar 1993 til den 31. december 2005 på de anmeldte aftaler om:

a) fælles erhvervelse af tv-rettigheder til sportsarrangementer

- b) deling af de kollektivt erhvervede sports-tv-rettigheder

 - c) udveksling af tv-signalet til sportsarrangementer

 - d) underlicensordningen

 - e) underlicensreglerne.
- 18 Underlicensordningen og underlicensreglerne udgør tilsammen ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet.
- 19 For så vidt angår underlicensordningen fremgår det af den anfægtede beslutning:

»[Ordnningen] går ud på, at EBU og EBU's medlemmer forpligter sig til at give tv-selskaber, der ikke er medlemmer af EBU, udstrakt adgang til sportsprogrammer, som der er erhvervet eksklusive rettigheder til gennem kollektive forhandlinger. Under [denne ordning] kan tredjeparter få adgang til direkte og forskudt transmission af Eurovisionsportsrettigheder, der er erhvervet i fællesskab. I særdeleshed har tv-selskaber, der ikke er medlemmer af EBU, udbredt adgang til uudnyttede rettigheder, dvs. til at transmittere sportsbegivenheder, som ikke eller kun delvis transmitteres af et EBU-medlem. Vilklårene herfor forhandles frit mellem EBU (for tværnationale kanaler) eller EBU-medlemmet eller -medlemmerne i det pågældende land (for nationale kanaler) og det pågældende udenforstående tv-selskab [...]« (den anfægtede beslutnings betragtning 28).

- 20 Hvad angår underlicensreglerne er det i den anfægtede beslutning anført, at et ikke-EBU-medlem kan købe tv-rettigheder for på sin betalings-tv-kanal at transmittere konkurrencer, der er identiske med eller svarer til dem, der præsenteres på EBU-medlemmernes betalings-tv-kanaler. Det gebyr, der skal betales af ikke-medlemmet, skal på rimelig måde afspejle de betingelser, hvorpå rettighederne blev opnået af Eurovisionsmedlemmet [den anfægtede beslutnings bilag II, nr. iii)].
- 21 Til fritagelsen efter artikel 1 i den anfægtede beslutning knyttes en betingelse og et påbud. Det er en betingelse, at EBU og EBU's medlemmer kun kollektivt må erhverve tv-rettigheder til sportsarrangementer ved aftaler, der tillader EBU og EBU's medlemmer at give tredjeparter adgang i overensstemmelse med underlicensordningen og underlicensreglerne eller, med forbehold af EBU's godkendelse, på vilkår, der er mere gunstige for den pågældende tredjepart. Det påbydes EBU at underrette Kommissionen om enhver ændring af og tilføjelse til underlicensordningen og underlicensreglerne samt om alle voldgiftssager angående underlicensordningen og underlicensreglerne (den anfægtede beslutnings artikel 2).

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 22 M6, Antena 3, SIC og Telecinco har anlagt nærværende sager ved stævninger indleveret til Rettens Justitskontor henholdsvis den 13. juli, den 21. august, den 18. september og den 19. september 2000.
- 23 Ved processkrifter indgivet til Rettens Justitskontor den 5., 17. og 26. januar 2001 har EBU og Radiotelevisión Española (herefter »RTVE«) fremsat begæring om at måtte intervenere henholdsvis i sagerne T-185/00, T-216/00, T-299/00 og

T-300/00 og i sagerne T-216/00 og T-299/00 til støtte for sagsøgtes påstande. Disse begæringer er blevet efterkommet ved kendelser af 7. februar, 29. marts og 7. maj 2001 afsagt af formanden for Rettens Fjerde Afdeling.

- 24 Ved skrivelse af 22. februar 2001 har SIC til Rettens Justitskontor indgivet begæring om fortrolig behandling af visse dele af stævningen. Retten har efterkommet denne begæring ved kendelse af 30. april 2001 afsagt af formanden for Fjerde Afdeling.
- 25 Ved processkrifter indleveret til Rettens Justitskontor den 7. og 13. marts 2001 har DSF Deutsches SportFernsehen GmbH (DSF) og Reti Televisive Italiane Spa (RTI) fremsat begæring om at måtte intervenere henholdsvis i sag T-299/00 og i sag T-300/00 til støtte for sagsøgerens påstande. Disse begæringer er blevet efterkommet ved kendelser af 7. maj og 7. juni 2001 afsagt af formanden for Rettens Fjerde Afdeling.
- 26 Som følge af ændringen i sammensætningen af Rettens afdelinger fra den 20. september 2001 er den refererende dommer blevet tilknyttet Anden Afdeling, og sagerne er derfor blevet tildelt denne afdeling.
- 27 Ved Rettens beslutning af 20. februar 2002 er sagerne blevet henvist til en afdeling bestående af fem dommere.
- 28 Ved kendelse af 25. februar 2002 har formanden for Anden Udvidede Afdeling i medfør af artikel 50 i Rettens procesreglement truffet bestemmelse om forening af de fire sager med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.

29 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Anden Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Som en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse har Retten anmodet parterne om at fremlægge visse dokumenter og svare skriftligt på visse spørgsmål.

30 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 13. og 14. marts 2001.

31 I sag T-185/00 har M6 nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

— EBU tilpligtes at betale de omkostninger, som følger af interventionen.

32 I sag T-216/00 har Antena 3 nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen tilpligtes at fremlægge en række dokumenter.

— Den anfægtede beslutning annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

- Intervenienterne tilpligtes at betale de omkostninger, som følger af deres intervention.

33 I sag T-299/00 har Telecinco nedlagt følgende påstande:

- Den anfægtede beslutning annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

34 I sag T-300/00 har SIC nedlagt følgende påstande:

- Kommissionen tilpligtes at fremlægge visse dokumenter.

- Den anfægtede beslutning annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

— EBU tilpligtes at betale de omkostninger, som følger af interventionen.

35 I de fire forenede sager har Kommissionen nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

36 DSF, der er interveneret til støtte for Telecincos påstande i sag T-299/00, har nedlagt påstand om, at den anfægtede beslutning annulleres.

37 RTI, der er interveneret til støtte for SIC's påstande i sag T-300/00, har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger inklusive interveni-entens omkostninger.

38 EBU, der er intervenseret i de fire sager til støtte for Kommissionens påstande, har nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen frifindes.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale EBU's omkostninger som følge af interventionen.

39 RTVE, der er intervenseret i sag T-216/00 og sag T-299/00 til støtte for Kommissionens påstande, har nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen frifindes.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale RTVE's omkostninger som følge af interventionen.

Retlige bemærkninger

Indledende bemærkninger

40 Sagsøgerne har i alt gjort syv anbringender gældende til støtte for deres påstande. Det første anbringende, som er blevet fremsat i de fire sager, vedrører tilsidesættelse af pligten til fuldbyrdelse af Rettens domme. Det andet anbringende, som er blevet fremsat i sag T-216/00 og sag T-300/00, vedrører en fejl med hensyn til de faktiske omstændigheder og tilsidesættelse af begrundelsespligten. Det tredje anbringende, som er blevet fremsat i samtlige sager, vedrører forkert

anvendelse af artikel 81, stk. 1, EF. Det fjerde anbringende, som er blevet fremsat i de fire sager, vedrører tilsidesættelse af artikel 81, stk. 3, EF. Det femte anbringende, som er blevet fremsat i samtlige sager, støttes på retlige fejl vedrørende den anfægtede beslutnings materielle og tidsmæssige anvendelsesområde. Det sjette anbringende, som er blevet fremsat i sag T-216/00, vedrører tilsidesættelse af princippet om god forvaltningsskik. Endelig vedrører det syvende anbringende, som er blevet fremsat i samtlige sager, magtfordrejning.

- 41 Det fjerde anbringende, som vedrører tilsidesættelse af artikel 81, stk. 3, EF, og som er blevet fremsat i de fire sager, skal behandles først.
- 42 Med dette anbringende har sagsøgerne gjort gældende, at Eurovisionssystemet ikke opfylder nogen af de fritagelsesbetingelser, som er fastsat i artikel 81, stk. 3, EF, herunder heller ikke betingelsen om, at de pågældende virksomheder ikke må gives mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer. I den forbindelse bemærkes, at M6's argumenter om, at underlicensordningen er diskriminerende, og at der ikke kan meddeles fritagelse for denne forskelsbehandling, skal forstås således, at M6 nærmere bestemt gør gældende, at underlicensordningen ikke sikrer adgang til af EBU erhvervede rettigheder for kanaler, som ikke er medlemmer af EBU, og at der følgelig er tale om en afskærmning af markedet for rettigheder til tv-transmission og dermed om en udelukkelse af konkurrencen på dette marked.

Det fjerde anbringende om tilsidesættelse af artikel 81, stk. 3, EF med hensyn til betingelsen om, at de pågældende virksomheder ikke må gives mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

Parternes argumenter

- 43 Sagsøgerne gør gældende, at Kommissionen har foretaget en forkert anvendelse af artikel 81, stk. 3, litra b), EF i det foreliggende tilfælde, i det væsentlige af to årsager.

- 44 For det første har Kommissionen ifølge sagsøgerne hverken foretaget en nøjagtig afgrænsning af det relevante produktmarked eller af det relevante geografiske marked. Da der ikke er foretaget en afgrænsning af det relevante marked, savner Kommissionens konklusion, hvorefter de anmeldte aftaler ikke giver de virkninger, som fritagelsen omfatter, mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer, ethvert referencegrundlag. Uden en forudgående markedsafgrænsning er det umuligt at afgøre, om de garantier for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet, som ordningen giver, opfylder betingelsen i artikel 81, stk. 3, litra b), EF.
- 45 Hertil kommer ifølge sagsøgerne, at Kommissionen, for så vidt som det i den anfægtede beslutning er antaget, at de store internationale sportsbegivenheder, som De Olympiske Lege eller de store fodboldmesterskaber, udgør selvstændige markeder, burde have fundet, at Eurovisionssystemet udelukker enhver konkurrence på disse markeder.
- 46 For det andet har sagsøgerne for så vidt angår garantierne for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet, som ifølge den anfægtede beslutning gør det muligt at hindre, at konkurrencen på markedet udelukkes, anført, at hvis Kommissionen havde foretaget en korrekt analyse af produktmarkedet, ville den have konstateret, at det ikke gennem ordningen for tredjeparters adgang var muligt at undgå udelukkelse af konkurrencen fra almene kanaler som f.eks. sagsøgerne. Dels tillader ordningen i realiteten kun forskudt transmission af sportsudsendelser, dels gælder den i realiteten ikke for almene kanaler, der som sagsøgerne konkurrerer med EBU's medlemmer.
- 47 Kommissionen har, støttet af EBU, gjort gældende, at det er dens faste praksis at lade afgrænsningen af det relevante produktmarked og det relevante geografiske marked stå åben, når der ikke på grundlag af den snævrere mulige markedsafgrænsning kan konstateres noget konkurrencebegrænsningsproblem.

- 48 I det foreliggende tilfælde mener Kommissionen, at det står klart, at de anmeldte aftaler påvirker handelen mellem medlemsstater (den anfægtede beslutnings betragtning 81), og at de begrænser konkurrencen (den anfægtede beslutnings punkt 71). Kommissionen har imidlertid, med udgangspunkt i den snævrere mulige afgrænsning af produktmarkedet, som f.eks. markedet for erhvervelse af transmissionsrettighederne til bestemte sportsbegivenheder, som f.eks. De Olympiske Sommerlege, vurderet, at de anmeldte aftaler — i betragtning af markedsstrukturen og alle underlicensreglerne om adgang til Eurovisions sportsprogrammer for radio- og tv-selskaber, der ikke er medlemmer af EBU — ikke giver anledning til konkurrencebegrænsningsproblemer.
- 49 Kommissionen har anført, at de problemer, som de konkurrencebegrænsende virkninger af aftalerne har givet anledning til ud fra den snævrere mulige markedsafgrænsning, er blevet løst ved ændringen af aftalerne og ved de betingelser, Kommissionen har stillet (vedrørende ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet). Det var således ikke nødvendigt at afgrænse de pågældende markeder nærmere.
- 50 Hvad angår ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet har Kommissionen, støttet af EBU og RTVE, fremhævet, at rettigheder til direkte transmission, som ikke udnyttes af EBU's medlemmer, efter ændringerne af ordningen stilles til rådighed for deres konkurrenter. Den adgang til rettighederne til forskudt transmission, som Kommissionen havde stillet krav om, er ligeledes blevet væsentligt udvidet. Denne ordning fungerer i praksis, og mange af EBU's medlemmers konkurrenter har kunnet støtte ret herpå med henblik på direkte eller forskudt transmission samt med henblik på transmission af uddrag. Endelig er det takket være ordningen ikke muligt at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af markedet, heller ikke selv om man tager udgangspunkt i en så snæver markedsafgrænsning som f.eks. rettighederne til transmission af De Olympiske Sommerlege.

Rettens bemærkninger

- 51 Henset til parternes argumentation finder Retten det hensigtsmæssigt først at gengive den anfægtede beslutnings ordlyd for så vidt angår afgrænsningen af det

marked, som berøres af de anmeldte aftaler. Herom er der i den anfægtede beslutnings betragtning 38-49 anført følgende:

»4.1. Produktmarkedet

EBU mener, at det relevante marked i denne sag er markedet for erhvervelse af tv-rettighederne til vigtige sportsbegivenheder inden for alle sportsgrene uanset begivenhedens nationale eller internationale karakter. EBU er udelukkende aktiv inden for erhvervelse af tv-rettigheder til sportsarrangementer af fælleseuropæisk interesse.

Kommissionen er enig med EBU i, at sportsprogrammer har særlige karakteristika — de kan opnå høje seertal og når ud til et identificerbart publikum, der udgør en særlig målgruppe for mange store annoncører.

I modsætning til, hvad EBU fremfører, er der dog forskel på, hvor attraktive sportsprogrammerne er og dermed også, hvor meget der konkurreres om tv-rettighederne, alt efter hvilken sportsgren eller hvilket arrangement der er tale om. Store populære sportsgrene som fodbold, tennis eller motorløb tiltrækker normalt et stort antal seere, selv om det kan variere fra det ene land til det andet. Smalle sportsgrene opnår derimod meget lave seertal. Internationale begivenheder har tendens til at være mere attraktive i et givet land end nationale begivenheder, forudsat at der deltager et nationalt hold eller en national mester, mens internationale arrangementer uden deltagelse af nogen national mester eller noget nationalt hold ofte ikke vækker så stor interesse. I de seneste ti år, der har

været præget af en øget konkurrence på tv-markederne, er priserne på tv-rettigheder til sportsbegivenheder steget kraftigt [...], og det gælder især de store internationale arrangementer som f.eks. VM i fodbold eller De Olympiske Lege.

Det er seernes præferencer, der dikterer, hvilken værdi et program har for annoncørerne og betalings-tv-selskaberne [...] Men hvis det viser sig, at sportsudsendelser har det samme eller næsten det samme seertal, uanset om de konkurrerer med andre sportsprogrammer, der sendes samtidigt, vil det være nærliggende at antage, at disse udsendelser kan have afgørende indflydelse på abonnenternes eller annoncørernes valg af et bestemt tv-selskab.

Der foreligger data om seeradfærd i relation til store sportsarrangementer, der viser, at i det mindste for nogle sportsarrangementer, der er blevet analyseret, som f.eks. De Olympiske Sommerlege, De Olympiske Vinterlege, Wimbledon-finaler og VM i fodbold, ser seeradfærden ikke ud til at blive påvirket af, om der samtidig eller næsten samtidig sendes andre store sportsbegivenheder. Det vil sige, at seertallene for de store sportsbegivenheder ser ud til i vid udstrækning at være upåvirket af, hvilke andre store sportsbegivenheder der sendes nogenlunde samtidig. Sådanne sportsprogrammer kan derfor påvirke abonnenterne eller annoncørerne så meget, at tv-selskabet vil være rede til at betale langt mere for dem.

Af Kommissionens undersøgelser kan det således konkluderes, at den markedsdefinition, EBU har fremført, er for bred, og at der er stor sandsynlighed for, at der findes særskilte markeder for erhvervelse af rettighederne til nogle af de store sportsarrangementer, hvoraf de fleste er internationale.

I denne sag er det dog ikke nødvendigt at foretage en nøjagtig afgrænsning af de relevante produktmarkeder. Under hensyn til den nuværende markedsstruktur og reglerne for underlicenser på Eurovisionssportsprogrammer til ikke-EBU-medlemmer rejser disse aftaler ingen konkurrenceproblemer, heller ikke selv om markederne for erhvervelse af tv-rettigheder afgrænses til bestemte sportsarrangementer, som f.eks. De Olympiske Sommerlege.

[...]

4.2. Det geografiske marked

Nogle sportsrettigheder erhverves som eksklusivrettigheder for hele Europa med henblik på — uanset de tekniske transmissionsmetoder — derefter at blive videresolgt for hvert land, mens andre erhverves på et nationalt grundlag. Den type rettigheder til vigtige sportsarrangementer, som EBU byder på, og som har en fælleseuropæisk interesse set ud fra seernes synspunkt, som f.eks. De Olympiske Lege, falder normalt ind under den førstnævnte kategori.

[Det] [...] gælder imidlertid, at uanset hvor stort et område disse rettigheder dækker, kan seernes præferencer variere betydeligt fra det ene land til det andet, alt efter hvilken sportsgren og hvilket arrangement der er tale om, og derfor kan konkurrencevilkårene for tv-rettighederne også variere.

På de markeder i efterfølgende led, der berøres af de anmeldte aftaler, må markederne for licens- og reklamefinansieret tv og betalings-tv af hovedsagelig sproglige, kulturelle, lovgivningsmæssige og copyright-betonede grunde anses for

normalt at være nationale markeder eller markeder omfattende et enkelt sprogområde.

I denne sag er det imidlertid ikke nødvendigt at afgrænse det relevante geografiske marked nøjagtigt. Under hensyn til markedets nuværende struktur og reglerne for underlicenser på Eurovisionssportsprogrammer til ikke-EBU-medlemmer rejser disse aftaler ingen konkurrenceproblemer, heller ikke selv om markederne for erhvervelse af sportsrettigheder og de efterfølgende markeder for licens- og reklamefinansieret tv og betalings-tv antages at være nationale markeder.«

- 52 Det følger af den anfægtede beslutning, og især af de uddrag af beslutningen, som er gengivet i den foregående præmis, at Kommissionens standpunkt for så vidt angår afgrænsningen af de relevante markeder kan sammenfattes som følger: Eurovisionssystemet har virkninger på to adskilte markeder, nemlig markedet for erhvervelse af tv-rettigheder, hvor EBU konkurrerer med andre store europæiske multimedie-koncerner («upstream-markedet» (marked i et tidligere omsætningsled)), og markedet for transmission af sportsprogrammer i henhold til erhvervede rettigheder, hvor EBU's medlemmer i hvert land eller hvert enkelt sprogområde konkurrerer med andre tv-kanaler, som overvejende er nationale.
- 53 For så vidt angår upstream-markedet anfører Kommissionen, at »der er stor sandsynlighed« (i den engelske udgave, som er den eneste autentiske: »there is a strong likelihood«) for, at der findes særskilte markeder for erhvervelse af rettighederne til nogle af de store internationale sportsarrangementer, som normalt erhverves for hele Europa. For så vidt angår downstream-markedet (marked i et senere omsætningsled) fremgår det af Kommissionens analyse — selv om den ikke anfører det udtrykkeligt i forbindelse med afgrænsningen af produktmarkedet — at der, i betragtning af seernes præferencer og disses indflydelse på programmernes værdi for annoncørerne og for betalings-tv-selskaberne, eksisterer et særskilt marked for transmission af store sportsarrangementer. Dette marked, som ifølge Kommissionen er opdelt i et marked for licens- og reklamefinansieret tv og et marked for betalings-tv, er normalt et nationalt marked eller et marked omfattende et enkelt sprogområde.

- 54 Kommissionen har imidlertid hverken fundet det nødvendigt at foretage en nøjagtig afgrænsning af det produktmarked eller det geografiske marked, som berøres af Eurovisionssystemet, eftersom Kommissionen har vurderet, at dette system under hensyn til markedets struktur og ordningen for tredjeparters adgang til systemet ikke rejser konkurrenceproblemer, heller ikke når man tager udgangspunkt i det snævrere mulige marked, dvs. markedet for erhvervelse af rettighederne til visse sportsarrangementer, som f.eks. De Olympiske Lege.
- 55 Endvidere har Kommissionen i den anfægtede beslutnings betragtning 100-103, vedrørende den manglende udelukkelse af konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer for så vidt angår den fælles rettighedserhvervelse, anført, at selv om EBU udsættes for stigende konkurrence fra multimediekoncerner og agenter uden for Eurovisionssystemet, »[har] Kommissionen [...] imidlertid været opmærksom på, at nogle af de i fællesskab erhvervede rettigheder vedrører sportsbegivenheder, f.eks. Olympiske Lege, af særlig økonomisk betydning og med en særlig appel, som kunne udgøre et marked for sig, og som udelukkende indehaves af Eurovisionsmedlemmerne«. Kommissionen anfører herefter:

»For at imødekomme disse betænkeligheder har EBU ændret de anmeldte aftaler ved at indføje et sæt underlicensregler, der skaber sikkerhed for, at ikke-EBU-medlemmer kan få udstrakt adgang til Eurovisions sportsrettigheder. Disse ændringer opvejer de konkurrencebegrænsende virkninger af den fælles erhvervelse af sportsrettigheder. Reglerne vil sikre tv-selskaber uden for EBU udstrakt adgang til direkte og forskudt transmission på rimelige vilkår.«

- 56 Yderligere har Kommissionen, for så vidt angår den konkurrencebegrænsning, der beror på delingen af Eurovisionsrettighederne mellem EBU's medlemmer, som konkurrerer om det samme publikum, i den anfægtede beslutnings betragtning 104 konkluderet, at den ikke kan udelukke konkurrencen »i betragtning af markedets strukturer samt den omstændighed, at ikke-EBU-medlemmer efter EBU's underlicensregler får mulighed for at deltage i transmissionen af de pågældende sportsarrangementer«.

- 57 Det fremgår således af den anfægtede beslutning, at Kommissionen, selv om den ikke har fundet det nødvendigt at foretage en nøjagtig afgrænsning af det relevante produktmarked, ikke desto mindre har lagt til grund, at visse store internationale sportsarrangementer, som f.eks. De Olympiske Lege, udgør et selvstændigt marked, med henblik på undersøgelsen af, om Eurovisionssystemet opfyldte fritagelsesbetingelserne i artikel 81, stk. 3, EF. Det må derfor fastslås, at det forhold, at der ikke er foretaget en nøjagtig afgrænsning, i det foreliggende tilfælde ikke har haft indflydelse på Kommissionens analyse af spørgsmålet, om Eurovisionssystemet opfyldte fritagelsesbetingelsen i artikel 81, stk. 3, litra b), EF, og denne del af sagsøgernes argumentation er derfor irrelevant.
- 58 Videre skal det undersøges, om — og i givet fald i hvilket omfang — Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved anvendelsen af den nævnte fritagelsesbetingelse, idet den har konkluderet, at ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet, selv på det marked, som udgøres af bestemte internationale sportsarrangementer, opvejer konkurrencebegrænsningerne i forhold til tredjemand og dermed forhindrer, at konkurrencen udelukkes til skade for disse.
- 59 Før denne ordning undersøges nærmere, skal de omhandlede markeders struktur og de konkurrencebegrænsninger, Eurovisionssystemet medfører, behandles.
- 60 For så vidt angår markedsstruktureren fremgår det bl.a. af den anfægtede beslutning, at tv-rettighederne til sportsarrangementer sælges for et bestemt område, normalt på et eksklusivt grundlag. Eksklusiviteten anses af tv-selskaberne for at være nødvendig som garanti for et givet sportsprograms værdi i relation til seertal og reklameindtægter (den anfægtede beslutnings betragtning 51).

- 61 Tv-rettighederne indehaves normalt af sportsbegivenhedens arrangør, der kan kontrollere adgangen til de steder, hvor arrangementet finder sted. For at kunne kontrollere tv-transmissionen af arrangementet og garantere for eksklusiviteten giver arrangøren normalt kun ét tv-selskab [...] eller i hvert fald kun et begrænset antal tv-selskaber lov til at producere tv-signalet. Ifølge tv-selskabets kontrakt med arrangøren må det ikke stille sit signal til rådighed for en tredjepart, der ikke har erhvervet de relevante tv-rettigheder (den anfægtede beslutnings betragtning 52).
- 62 Hvad angår EBU's position på de relevante markeder har Kommissionen anført, at EBU har tabt store markedsandele igennem de seneste ti år. For så vidt angår erhvervelse af tv-rettighederne til visse store sportsarrangementer møder EBU konkurrence fra store europæiske multimediekoncerner samt fra internationale agenter. EBU har mistet rettighederne til et meget stort antal vigtige sportsarrangementer igennem de senere år som følge af, at konkurrenter har afgivet højere bud (den anfægtede beslutnings betragtning 54 og 55). EBU står dog stadigvæk stærkt på markedet for erhvervelse af rettighederne til de store internationale sportsarrangementer med meget stærk appel til europæiske seere, som rettighedsindehaverne stadig insisterer på ikke må sendes på betalingskanaler. Desuden har EBU fortsat en enestående position som garant til arrangørerne for, at deres arrangement når ud til det bredest mulige publikum i Europa. Det er værd at bemærke, at de europæiske tv-rettigheder til De Olympiske Lege altid er blevet solgt til EBU (den anfægtede beslutnings betragtning 55-57).
- 63 Hvad angår virkningerne af Eurovisionssystemet på konkurrencen er der, som det fremgår af den anfægtede beslutning (betragtning 71-80), tale om to former for konkurrencebegrænsninger. For det første medfører den fælles erhvervelse af tv-rettigheder til sportsbegivenheder, delingen heraf og udvekslingen af Eurovisionssignalet en begrænsning eller udelukkelse af konkurrencen mellem EBU's medlemmer, som konkurrerer både på upstream-markedet, nemlig markedet for erhvervelse af rettigheder, og på downstream-markedet, nemlig markedet for tv-transmission af sportsbegivenheder. For det andet medfører ordningen

konkurrencebegrænsninger i forhold til tredjeparter, fordi disse rettigheder, som anført i den anfægtede beslutnings betragtning 75, normalt sælges på et eksklusivt grundlag, hvorfor ikke-EBU-medlemmer i princippet ikke har adgang til dem.

- 64 I denne forbindelse bemærkes, at selv om det er korrekt, at købet af rettighederne til tv-transmission af en begivenhed ikke i sig selv udgør en konkurrencebegrænsning, som er omfattet af forbuddet i artikel 81, stk. 1, EF, men kan være begrundet i særlige forhold ved det pågældende produkt eller det pågældende marked, står det ikke desto mindre fast, at udøvelsen af disse rettigheder i en bestemt juridisk og økonomisk sammenhæng kan medføre en sådan begrænsning (jf. analogt Domstolens dom af 6.10.1982, sag 262/81, Coditel m.fl., Sml. s. 3381, præmis 15-17).
- 65 I overensstemmelse hermed anfører Kommissionen i den anfægtede beslutnings betragtning 45, at »erhvervelse af eksklusivrettigheder til bestemte store sportsbegivenheder har stor betydning på de efterfølgende tv-markeder, hvor sportsprogrammerne sendes som en del af tv-selskabets tilbud til seerne og/eller abonnenterne«.
- 66 I øvrigt fremgår det af en gennemgang af sagsakterne og af parternes argumenter, at erhvervelsen af rettigheder til transmission af et stort internationalt sportsarrangement, som f.eks. De Olympiske Lege eller VM i fodbold, uvægerligt har en stærk indflydelse på markedet for sponsoring og reklame, som er den primære indtægtskilde for de tv-kanaler, der sender ukodede signaler, eftersom disse programmer tiltrækker et meget stort antal seere.
- 67 Det skal yderligere bemærkes, som fremhævet af SIC, at de konkurrencebegrænsende virkninger, Eurovisionssystemet har i forhold til tredjeparter, forstærkes dels af graden af vertikal integration af EBU og dets medlemmer, som ikke kun opkøber rettigheder, men også tv-transmitterer programmer i henhold til de erhvervede rettigheder, dels af EBU's geografiske udstrækning, idet EBU's

medlemmer sender i alle lande inden for Den Europæiske Union. Når EBU erhverver rettighederne til transmission af en international sportsbegivenhed, udelukkes adgangen til denne begivenhed derfor i princippet automatisk for alle selskaber, som ikke er medlemmer af EBU. Det samme synes derimod ikke at være tilfældet, hvis det er en agent, der erhverver transmissionsrettighederne til sportsarrangementer med henblik på at sælge dem videre, eller en multimediekoncern, som kun har selskaber i nogle medlemsstater, da en sådan koncern typisk vil optage forhandlinger med selskaberne i de øvrige medlemsstater med henblik på at sælge rettighederne. I dette tilfælde bevarer de øvrige selskaber muligheden for at indgå i forhandlinger om erhvervelse af rettighederne for deres respektive markeder, til trods for det eksklusive køb af disse rettigheder.

- 68 På grundlag af disse faktiske omstændigheder, dvs. markedsstrukturen, EBU's position på markedet for bestemte internationale sportsarrangementer og graden af vertikal integration af EBU og EBU's medlemmer, skal det undersøges, om ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet opvejer konkurrencebegrænsningerne i forhold til disse parter, således at det undgås, at konkurrencen udelukkes i forhold til dem.
- 69 Før denne undersøgelse skal det bemærkes, at det fremgår af den anfægtede beslutning (bl.a. af betragtning 106-108), at Kommissionen har baseret sin konklusion i beslutningens betragtning 103 og 104 (jf. ovenfor i præmis 55 og 56), hvorefter de konkurrencebegrænsninger, som følger af Eurovisionssystemet, opvejes af et sæt underlicensregler, på den samlede ordning for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet, som udgøres af underlicensordningen og underlicensreglerne (jf. ovenfor i præmis 18). Da sagsøgerne imidlertid er tv-kanaler, som sender ukodet, er det kun underlicensordningen, som kan opveje de konkurrencebegrænsninger, de har klaget over. Rettens undersøgelse vil derfor kun omfatte denne ordning.
- 70 I den anfægtede beslutnings betragtning 107 har Kommissionen om underlicensordningen anført, at »EBU og EBU's medlemmer har [...] forpligtet sig til at give

tv-selskaber, der ikke er medlemmer af EBU, udstrakt adgang til de Eurovisions-sportsprogrammer, hvortil rettighederne er erhvervet gennem kollektive for-handlinger [...]«. Ifølge Kommissionen »[giver] 1993-ordningen [...] tredje-parter adgang til direkte og forskudt transmission i forbindelse med kollektivt erhvervede Eurovisions-sportsrettigheder«. Endvidere er det i den anfægtede beslutning betragtning 28 herom anført, at »[i] særdeleshed har tv-selskaber, der ikke er medlemmer af EBU, udbredt adgang til uudnyttede rettigheder, dvs. til at transmittere sportsbegivenheder, som ikke eller kun delvis transmitteres af et EBU-medlem«.

71 Det skal bemærkes, som det fremgår af bilag I til den anfægtede beslutning, at underlicensordningen, der finder anvendelse for tv-kanaler, som sender ukodet, foreskriver mulighed for at meddele underlicenser til direkte og forskudte transmissioner. For så vidt angår direkte transmission (bilag I, afsnit IV, punkt 1) gælder disse kun for overskydende transmission, dvs. for transmissioner af konkurrencer eller dele af konkurrencer, som ikke transmitteres direkte af EBU's medlemmer, idet »[e]t arrangement anses for at blive transmitteret direkte, hvis størstedelen af de vigtigste konkurrencer, der indgår i det, transmitteres direkte« (bilag I, afsnit IV, punkt 1.3). Følgelig er det forhold, at ét medlem af EBU forbeholder sig at sende størstedelen af de konkurrencer, der indgår i en begivenhed, direkte, tilstrækkeligt til, at de ikke-medlemmer, som konkurrerer med medlemmet på det samme marked, ikke kan opnå underlicens til direkte transmission af nogen del af begivenheden, end ikke af de konkurrencer, der indgår i den, og som ikke transmitteres direkte af EBU-medlemmet.

72 Det fremgår af SIC's svar på Rettens spørgsmål, at det offentlige portugisiske tv-selskab (RTP — Radiotevisão Portuguesa SA, herefter »RTP«), som er medlem af EBU, i medfør af denne regel afslog at sælge underlicenser til direkte transmission af kampene under VM i fodbold 1994 til SIC, selv for så vidt angår de kampe, som RTP ikke ville sende, med den begrundelse, at RTP havde til hensigt at sende størstedelen af kampene direkte, dvs. 47 kampe ud af 52.

- 73 Selv om det af hensyn til eksklusiviteten af rettighederne til transmission af sportsarrangementer og til bevarelsen af deres økonomiske værdi (jf. ovenfor i præmis 60) måtte være nødvendigt for EBU's medlemmer at forbeholde sig den direkte transmission af de programmer, EBU har købt, er der imidlertid ingen af disse grunde, som berettiger, at de kan udstrække denne ret til alle konkurrencer, som indgår i en begivenhed, selv når de ikke har til hensigt at transmittere alle konkurrencerne direkte.
- 74 I øvrigt følger det af den samtidige anvendelse af underlicensordningen (som finder anvendelse for kanaler, der sender ukodet) og underlicensreglerne (som finder anvendelse for betalingskanalerne), at selv om et EBU-medlem transmitterer mindre end størstedelen af de konkurrencer, der indgår i en begivenhed, men sender de resterende konkurrencer på sin betalingskanal, har et tv-selskab, der ikke er medlem af EBU, alene adgang til forskudt transmission, medmindre det selv er en betalingskanal, i hvilket tilfælde det i henhold til underlicensreglerne kan købe underlicenser til direkte transmission af konkurrencer, der er identiske med eller svarer til dem, der transmitteres af EBU-medlemmet.
- 75 Følgelig, og som det fremgår af sagsakterne, bl.a. af brevvekslingen mellem M6 og Groupement de radiodiffuseurs français de l'union européenne de radio-télévision (sammenslutning af EBU's franske medlemmer) (GRF) og mellem SIC og RTP, er det reelt ikke muligt for ikke-EBU-medlemmer at transmittere de vigtigste sportsbegivenheder direkte, idet EBU's medlemmer enten selv kan transmittere begivenhederne direkte eller i medfør af underlicensordningen gøre brug af en ret til også at forbeholde sig de begivenheder, som de ikke har til hensigt at transmittere direkte.
- 76 Disse begrænsninger er særligt byrdefulde, da det fremgår af sagen, at sagsøgerne, der er almene tv-kanaler, som sender ukodet og er landsdækkende, i almindelighed kun har en reel interesse i direkte transmission, eftersom tv-transmission af sportskonkurrencer, i hvert fald af de største konkurrencer, kun tiltrækker et stort antal seere og dermed giver overskud, såfremt udfaldet af konkurrencen er

ukendt, og således kun, såfremt transmissionen er direkte. Derimod har forskudt transmission af sportsarrangementer ud fra et økonomisk synspunkt ingen egentlig interesse for de almene tv-kanaler som sagsøgerne, hvis finansiering er fuldstændig afhængig af reklamer og sponsorering af udsendelserne.

- 77 Til disse begrænsninger kommer endvidere — i hvert fald i Frankrig, hvor der er mange tv-kanaler, som er medlemmer af EBU — visse forhold af praktisk karakter, som gør det svært for ikke-medlemmer at få adgang såvel til køb af »direkte« underlicenser som til køb gennem auktioner over de af EBU's rettigheder, som ikke bliver udnyttet af medlemmerne (dette var tilfældet for transmissionen i fransk fjernsyn af De Olympiske Lege i Sydney). Disse vanskeligheder beror i det væsentlige på den omstændighed, at de tv-kanaler, som ikke er medlemmer af EBU, ikke inden for en rimelig tid får rådighed over de oplysninger, som er nødvendige dels for at indsætte de tekniske midler, som er nødvendige ved tv-transmission af sportsarrangementer, dels for at tilpasse deres programlægning og markedsføring, således at de kan tiltrække det publikum, som berettiger investeringen.
- 78 Det var således først under et møde den 7. juni 1996, efter at M6 den 18. januar 1996 havde anmodet om at få meddelelse om, hvilke begivenheder under De Olympiske Lege i Atlanta (juli 1996) M6 ville kunne sende, at GRF i meget vage vendinger meddelte M6, at de franske medlemmer af EBU ville afsætte 15 timer om dagen til den direkte dækning af legene, og at M6's adgang til direkte transmissioner derfor »eventuelt ville kunne omfatte nogle få fodboldkampe eller begivenheder af begrænset interesse, som f.eks. softball«.
- 79 På baggrund af det ovenstående må det konkluderes, at underlicensordningen, modsat hvad Kommissionen hævder, ikke sikrer, at de rettigheder til direkte transmission, som ikke udnyttes af EBU's medlemmer, stilles til rådighed for deres konkurrenter.

- 80 Hvad angår muligheden for at erhverve underlicenser til forskudt dækning af begivenheder eller til at sende sammendrag af disse, og under hensyn til den omstændighed, at disse transmissionsformer er af begrænset interesse for almene kanaler, som sender ukodet og er landsdækkende, må det konstateres, at denne mulighed ligeledes er undergivet flere begrænsninger. For det første må transmissionen af de konkurrencer, som EBU har købt rettighederne til, ikke finde sted før en time efter, at begivenheden er slut (en times sendeforbud), eller efter, at dagens sidste konkurrence er slut, dog aldrig før kl. 22.30 lokal tid. For det andet fremgår det af de dokumenter, der er fremlagt af sagsøgerne, at EBU's medlemmer i realiteten, i hvert fald for de lande, hvor sagsøgerne driver virksomhed, stiller endnu strengere betingelser bl.a. for så vidt angår sendeforbud i bestemte tidsrum og redaktionel bearbejdelse af programmerne.
- 81 Den undersøgte ordning fastsætter endelig mulighed for, at ikke-medlemmer af EBU køber rettigheder til transmission af nyhedsreportager (to pr. begivenhed eller pr. konkurrencedag, af hver 90 sekunder), kaldet »News Access«. Som fremhævet af sagsøgerne, er de dog altid sikret denne mulighed i de lande, hvor de driver virksomhed, uafhængigt af underlicensordningen. I Spanien og i Portugal er muligheden for at sende sammendrag af sportsarrangementer til almindelig oplysning forfatningsretligt sikret. I Frankrig består den samme mulighed i medfør af den adfærdskodeks, som finder anvendelse i forholdet mellem de franske tv-kanaler.
- 82 Som svar på Rettens spørgsmål om, på hvilket grundlag Kommissionen har fundet, at ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionsrettighederne, der siden 1993 har været gældende for de kanaler, der sender ukodet, giver »tv-selskaber uden for EBU udstrakt adgang til direkte og forskudt transmission på rimelige vilkår«, har Kommissionen fremlagt en liste, udarbejdet af EBU, som opregner de indtil den 13. maj 1997 meddelte underlicenser. Det bemærkes imidlertid, at de oplysninger, som fremgår af listen, på ingen måde bekræfter Kommissionens og EBU's påstande for så vidt angår ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet, men tværtimod afkræfter dem. Det fremgår nemlig af disse oplysninger, at EBU's medlemmer ganske vist i visse stater, som

f.eks. Nederlandene, Sverige og Norge, synes at meddele licenser til konkurrerende tv-kanaler, men at tildelingen af underlicenser i de andre medlemsstater derimod fortsat er stærkt begrænset, idet der alene er meddelt underlicens til regionale tv-kanaler, som virker på meget begrænsede markeder, som i Spanien (dette bekræftes i øvrigt af den liste over underlicenser, som RTVE har fremlagt i forbindelse med sin intervention), og underlicenser, som i vidt omfang er begrænset til transmission af uddrag af konkurrencer i oplysningsøjemed («News Access»), som i Italien eller Tyskland. For de lande, hvor to af sagsøgerne driver virksomhed, Frankrig og Portugal, er der ikke nævnt nogen underlicenser.

83 Det følger således af de oplysninger, der er forelagt Retten, at underlicensordningen, modsat hvad Kommissionen har fundet i den anfægtede beslutning, ikke i tilstrækkeligt omfang sikrer EBU's medlemmers konkurrenter adgang til de rettigheder til transmission af sportsarrangementer, som medlemmerne råder over takket være deres deltagelse i købssammenslutningen. Ordningen gør det — på nær visse undtagelser — hverken gennem sine bestemmelser eller gennem den måde, hvorpå den administreres, muligt for EBU's konkurrenter at opnå underlicenser til direkte transmission i henhold til uudnyttede Eurovisionsrettigheder. Reelt giver den kun mulighed for erhvervelse af underlicenser til transmission af sammendrag af konkurrencer under meget snævre betingelser.

84 Denne konklusion er ikke blevet afkræftet af EBU's argument, hvorefter den omstændighed, at der ikke har været voldgiftssager, som der er hjemmel til i ordningen for tredjeparters adgang til Eurovisionssystemet, viser, at ordningen fungerer hensigtsmæssigt. For det første er argumentet tilsyneladende ikke korrekt, idet det fremgår af brevvekslingen mellem SIC og RTP, at der har været en voldgiftssag mellem disse selskaber, i hvert fald i relation til købet af underlicenser til VM i fodbold i 1994. Hertil kommer, at den undersøgte ordning alene indeholder bestemmelser om voldgift i tilfælde af uenighed om prisen på underlicensen, hvilket indebærer, at parterne alene tyr til voldgift, hvis de er enige om alle øvrige adgangsbetingelser [jf. afsnit IV, punkt 5.1, i bilag I til den anfægtede beslutning og beslutningens bilag II, nr. iii)]. Den manglende anvendelse af denne procedure er således ikke noget bevis for, at underlicensordningen giver en reel adgang til de af EBU erhvervede programmer.

- 85 Det følger af det ovenfor anførte, at Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved anvendelsen af artikel 81, stk. 3, litra b), EF, idet den har konkluderet, at underlicensordningen, selv hvis man antager, at visse store internationale sportsarrangementer alene udgør et produktmarked, sikrer adgang for tredjeparter, som konkurrerer med EBU's medlemmer, til Eurovisionsrettighederne og derfor gør det muligt at undgå en udelukkelse af konkurrencen på dette marked.
- 86 Da Kommissionen kun kan meddele en individuel fritagelse, hvis aftalen eller vedtagelsen inden for en sammenslutning af virksomheder opfylder samtlige fire betingelser i artikel 81, stk. 3, EF, således at en anmodning om fritagelse skal afvises, når blot en af de fire betingelser ikke er opfyldt (jf. bl.a. Domstolens dom af 13.7.1966, forenede sager 56/64 og 58/64, Consten og Grundig mod Kommissionen, Sml. 1965-1968, s. 245, org.ref.: Rec. s. 429, på s. 501), og Rettens dom af 15.7.1994, sag T-17/93, Matra Hachette mod Kommissionen, Sml. II, s. 595, præmis 104), bør den anfægtede beslutning annulleres, uden at det er fornødent at tage stilling til de øvrige påberåbte anbringender eller at træffe afgørelse om de begæringer om fremlæggelse af dokumenter, som er fremsat af sagsøgerne i sag T-216/00 og sag T-300/00.

Sagsomkostningerne

- 87 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 88 Da Kommissionen har tabt sagen, og sagsøgerne samt RTI, som er intervenient i sag T-300/00, har nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger, bør den pålægges at bære sine egne omkostninger og betale sagsøgernes og RTI's omkostninger. Da DSF ikke har nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale de omkostninger, som følger af DSF's intervention i sag T-299/00, bør denne intervenient bære sine egne omkostninger.

89

Da Antena 3 har nedlagt påstand om, at EBU og RTVE tilpligtes at betale de omkostninger, som følger af disses intervention i sag T-216/00, bør EBU og RTVE pålægges at bære deres egne omkostninger og betale Antena 3's omkostninger som følge af deres intervention. Da M6 og SIC har nedlagt påstand om, at EBU tilpligtes at betale de omkostninger, som følger af EBU's intervention i sag T-185/00 og sag T-300/00, bør EBU pålægges at bære sine egne omkostninger og betale M6's omkostninger og SIC's omkostninger som følge af dens intervention. Da Telecinco hverken har nedlagt påstand om, at EBU eller RTVE tilpligtes at betale de omkostninger, som følger af deres intervention i sag T-299/00, bør disse intervenienter i denne sag alene bære deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Anden Udvidede Afdeling)

- 1) Kommissionens beslutning 2000/400/EF af 10. maj 2000 om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 81 (sag IV/32.150 — Eurovision) annulleres.
- 2) Kommissionen bærer sine egne omkostninger og betaler sagsøgernes omkostninger samt intervenienten Reti Televisive Italiane Spa's omkostninger.

- 3) DSF Deutsches SportFernsehen GmbH bærer selv de omkostninger, selskabet er blevet påført som følge af sin intervention.

- 4) Intervenienten European Broadcasting Union bærer sine egne omkostninger og betaler de omkostninger, Métropole télévision SA, Antena 3 de Televisión SA og SIC — Sociedade Independente de Comunicação SA er blevet påført som følge af dens intervention.

- 5) Intervenienten Radiotelevisión Española bærer sine egne omkostninger og betaler de omkostninger, Antena 3 de Televisión SA er blevet påført som følge af dens intervention.

- 6) Gestevisión Telecinco SA bærer selv de omkostninger, selskabet er blevet påført som følge af European Broadcasting Unions intervention samt Radiotelevisión Españolas intervention.

Moura Ramos

Tiili

Pirrung

Mengozzi

Meij

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. oktober 2002.

H. Jung

R.M. Moura Ramos

Justitssekretær

Afdelingsformand